

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Наименование на специалността – „Обществено здравеопазване”.

1.2. Продължителност на обучението – 1(една) година.

1.3. Изисквано базово образование за допускане до обучение - образователно-квалификационна степен „бакалавър” или „професионален бакалавър”.

1.4. Общи положения

Медицинската сестра (акушерка, фелдшер) в извънболничната помощ е специализирана да работи на предната линия в здравеопазването в екип и под ръководството на общопрактикуващ лекар. Тя може да работи в медицински центрове и други извънболнични структури.

Според политиката на СЗО нейната практика се основава на принципите, присъщи на подхода при първичните здравни грижи.

Тя подпомага клиента (независимо дали той е отделен индивид, група или общност) да поддържа и възстановява необходимото ниво на независимост във всички аспекти на здравето – физическо, психическо и социално.

Дейността се съсредоточава върху промоция на здравето, превенция на болестите, диагностично-лечебни мероприятия, рехабилитация. Тя извършва:

- самостоятелни дейности;
- дейности в екип с общопрактикуващ лекар;
- дейности по назначение на общопрактикуващ лекар.

2. ДЕФИНИЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА КОМПЕТЕНЦИИ И УМЕНИЯ

В края на своето обучение специализантите трябва :

- Да идентифицират реални и / или потенциални проблеми от соматичен, психичен и социален характер на индивида, семейството, обществото.
- Да планират и участват в извършването на промотивни, превантивни и медико-социални дейности.
- Да познават и прилагат на практика нови техники и технологии в областта на здравните грижи.
- Да осигуряват качествени здравни грижи, съобразно съвременните научни постижения, нормативните разпоредби и етичните принципи.

3. ЦЕЛ НА ОБУЧЕНИЕТО

Специализантите да получат знания и умения за извършване на промотивни, превантивни грижи в доболничната помощ. Да актуализират знанията си и придобият умения за извършване на терапевтични грижи в дома и кабинета на общопрактикуващия лекар.

Специализантите да получат знания и практически умения относно основните понятия и методи в комуникациите. Да придобият умения за планиране и организиране на непрекъснати и качествени здравни грижи в извънболничната помощ.

4. ОБУЧЕНИЕ

4.1. Учебен план

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО СЪДЪРЖАНИЕ ПО МОДУЛИ

ОБУЧЕНИЕ	МОДУЛИ	ПРЕПОДАВАТЕЛИ
ТЕОРЕТИЧНО ОБУЧЕНИЕ <u>150 часа</u>	I. МЕДИКО-СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ <u>75 часа</u> II. ЗДРАВНИ ГРИЖИ В ИЗВЪНБОЛНИЧНАТА ПОМОЩ <u>75 часа</u>	Хабилитирани преподаватели по съответните дисциплини и асистенти
ПРАКТИЧЕСКО ОБУЧЕНИЕ – СТАЖ <u>320 часа</u>	I. Промотивни и превантивни грижи в структурите за извънболнична помощ <u>160 часа</u> II. Лечебни и рехабилитационни грижи в структурите за извънболнична помощ <u>160 часа</u>	Бакалаври и магистри по управление на здравните грижи

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО СЪДЪРЖАНИЕ ПО ДИСЦИПЛИНИ:

МОДУЛ	УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА	БРОЙ ЧАСОВЕ
I. МЕДИКО- СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ	1. Социална медицина и обществено здравеопазване.	18
	2. Здравно законодателство.	8

<u>75 часа</u>	3. Медицинска етика и медицинска деонтология.	10
	4. Епидемиология на здравето.	5
	5. Промоция на здравето.	7
	6. Методология на научно-изследователската работа.	6
	7. Медицинска информатика и статистика.	6
	8. Социология	5
	9. Обща и приложна медицинска психология	5
	10. Хигиена и медицинска екология	5
	Общо:	75
	II. ЗДРАВНИ ГРИЖИ В ДОБОЛНИЧНАТА ПОМОЩ <u>75 часа</u>	1. Здравни грижи
2. Управление на здравните грижи		15
Общо:		75

II. МОДУЛ: ЗДРАВНИ ГРИЖИ В ДОБОЛНИЧНАТА ПОМОЩ

1. ЗДРАВНИ ГРИЖИ

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ ПО ТЕМИ

А. РАЗДЕЛ ПРОМОТИВНИ И ПРЕВАНТИВНИ ГРИЖИ В ИЗВЪНБОЛНИЧНАТА ПОМОЩ

№	ТЕМА	ЛЕКЦИИ	УПР. СЕМ.	ОБЩО
1.	Концепции за сестринските грижи в извънболничната помощ.	1	1	2
2.	Хигиенни грижи в дома за новородени, кърмачета и възрастни.	1	1	2
3.	Хранене на деца и възрастни.	1	1	2
4.	Антропометрични измервания на деца и възрастни.	1	2	3
5.	Измерване на телесната температура и	1	2	3

	хемодинамични показатели (пулс, артериално налягане, диуреза). Извършване на ЕКГ изследване. Оценка на дишането (честота, дълбочина, ритъм).			
6.	Оценка на рискови фактори и рисково поведение.	2	2	4
7.	Здравно образование – стратегии и механизми. Роля и място на медицинската сестра.	2	3	5
8.	Имунизации и ваксинации.	1	2	3
9.	Закалителни и физиолечебни процедури.	1	2	3
10.	Детска и женска консултации – роля и дейности на медицинската сестра.	2	1	3
	Общо:	13	17	30

Б. РАЗДЕЛ ТЕРАПЕВТИЧНИ ГРИЖИ В ДОБОЛНИЧНАТА ПОМОЩ

№	ТЕМА	ЛЕКЦИИ	УПР. СЕМ.	ОБЩО
1.	Лабораторни изследвания. Вземане на биопродукти за изследване. Работа с глюкомер и експресни тестове.	0	1	1
2.	Провеждане на лекарствена терапия. Подготовка и провеждане на антибиотично лечение.	1	1	2
3.	Провеждане на инфузионна терапия.	1	1	2
4.	Провеждане на инжекционна терапия.	0	1	1
5.	Грижи при спешни състояния.	1	1	2
6.	Грижи за пациенти с хирургични заболявания – предоперативен и следоперативен период. Превръзки.	1	1	2
7.	Специални грижи. Грижи за стомирани пациенти.	0	1	1
8.	Грижи за пациенти с онкологични заболявания. Провеждане на химиотерапия.	1	1	2
9.	Грижи за пациенти с инфекциозни заболявания.	1	1	2
10.	Грижи за болни от СПИН.	1	1	2
11.	Грижи за инвалиди.	0	1	1
12.	Рехабилитация и социална интеграция на инвалидите.	1	1	2
13.	Грижи за лица зависими от алкохол и наркотици.	1	1	2
14.	Грижи за хронично болни.	1	1	2
15.	Грижи за терминално болни.	1	1	2
16.	Грижи при диспансеризирани групи болни.	1	1	2
17.	Психо-социална подкрепа на хронично	1	1	2

болни, инвалиди, диспансеризирани и терминално болни.			
Общо:	13	17	30

2. УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ ПО ТЕМИ

№	ТЕМА	ЛЕКЦИИ	УПР. СЕМ.	ОБЩО
1.	Планиране и организиране на непрекъснати здравни грижи в извънболничната помощ.	1	2	3
2.	Комуникации – определение, елементи, фактори на влияние, формиране на умения.	1	2	3
3.	Комуникативни отношения на работното място. Международно сътрудничество.	1	2	3
4.	Медицинска документация в извънболничната помощ.	1	2	3
5.	Мониторинг и оценка на качеството на здравните грижи в извънболничната помощ.	1	2	3
	Общо:	5	10	15

4.2. Учебна програма

4.2.1. Теоретична част

4.2.2. Практическа част

Специализацията е с продължителност 470 учебни часа в рамките на една учебна година разпределени както следва:

1 година – 150 часа теория + 320 часа стаж

СТАЖ - 8 СЕДМИЦИ ПО 40 ЧАСА РАЗПРЕДЕЛЕНИ В ЕДНА ГОДИНА

4.3. Задължителни колоквиуми и график за полагането им - По време на специализацията си, специализантите полагат колоквиуми по теоретичните дисциплини и стажове. Резултатите се отразяват в Книжка на специализанта.

5. КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАВАНЕ”